

That's Life!

Prepared by R. Witzchak Twersky for the Frisch School

The following story contains critical strategies for living. Learn it carefully and try to extract the wisdom that is contained within:

עבודה זרה (יז)

והתניא: אמרו עליו על ר"א בן דורדיא, שלא הניח זונה אחת בעולם שלא בא עליה. פעם אחת שמע שיש זונה אחת בכרכי הים והיתה נוטלת כיס דינרין בשכרה, נטל כיס דינרין והלך ועבר עליה שבעה נהרות.

בשעת הרגל דבר הפיחה, אמרה: כשם שהפיחה זו אינה חוזרת למקומה, כך אלעזר בן דורדיא אין מקבלין אותו בתשובה.

הלך וישב בין שני הרים וגבעות, אמר: הרים וגבעות בקשו עלי רחמים, אמרו לו: עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו, שנאמר: כי ההרים ימושו והגבעות תמוטינה. אמר: שמים וארץ בקשו עלי רחמים, אמרו: עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו, שנאמר: כי שמים כעשן נמלחו והארץ ככגד תבלה. אמר: חמה ולבנה בקשו עלי רחמים, אמרו לו: עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו, שנאמר: וחפרה הלבנה ובושה החמה. אמר: כוכבים ומזלות בקשו עלי רחמים, אמרו לו: עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו, שנאמר: ונמקו כל צבא השמים.

אמר: אין הדבר תלוי אלא בי, הניח ראשו בין ברכיו וגעה בבכיה עד שיצתה נשמתו. יצתה בת קול ואמרה: ר"א בן דורדיא מזומן לחיי העולם הבא.

... בכה רבי ואמר: יש קונה עולמו בכמה שנים, ויש קונה עולמו בשעה אחת.

It was said of R. Eleazar b. Dordia that there wasn't a prostitute in the world that he hadn't had relations with. Once, on hearing that there was a certain prostitute in one of the towns by the sea who charged a purse of denarii for her hire, he took a purse of denarii and crossed seven rivers for her sake.

When he was with her, she blew forth breath and said: As this blown breath will not return to its place, so will Eleazar b. Dordia never be received in repentance.

He thereupon went, sat between two hills and mountains and exclaimed: Hills and mountains, plead for mercy for me! They replied: How shall we pray for you? We stand in need of it ourselves, for it is said, For the mountains shall depart and the hills be removed! So he exclaimed: Heaven and earth, plead for mercy for me! They, too, replied: How shall we pray for you? We stand in need of it ourselves, for it is said, For the heavens shall vanish away like smoke, and the earth shall wax old like a garment. He then exclaimed: Sun and moon, plead ye for mercy for me! But they also replied: How shall we pray for you? We stand in need of it ourselves, for it is said, Then the moon shall be confounded and the sun ashamed. He exclaimed: Stars and constellations, plead for mercy for me! Said they: How shall we pray for you? We stand in need of it ourselves, for it is said, And all the hosts of heaven shall molder away.

At that point he said: The matter then depends upon me alone! Having placed his head between his knees, he wept aloud until his soul departed. Then a bath-kol was heard proclaiming: 'Rabbi Eleazar b. Dordai is destined for the life of the world to come!'

...Rebbi [on hearing of it] wept and said: One may acquire eternal life after many years, another in one hour!

Why did Rabbi Eleazar ben Durdia suddenly feel an urgent need to repent when he heard what the prostitute said? What did he think until that point?

What do the hills, stars, etc. represent- can you assign a one word category to them? What was lesson #2?

אבות פרק א

(יב) הלל ושמאי קבלו מהם. הלל אומר, הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה:

(יד) הוא היה אומר, אם אין אני לי, מי לי. וכשאני לעצמי, מה אני. ואם לא עכשיו, אימתי:

אבות דרבי נתן פרק שנים עשר

(א) הלל ושמאי קבלו מהם הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום ומשים שלום בין איש לאשתו [אוהב את הבריות] ומקרבן לתורה. הוא היה אומר נגד שמא אבד שמייה ודלא מוסיף יסיף ודלא יליף קטלא חייב ודאי שתמש בתגא חלף:

(ב) הוא היה אומר אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עכשיו אימתי:

(ט) הוא היה אומר אם אין אני לי מי לי אם אני לא אזכה בחיי מי יזכה בי. וכשאני לעצמי מה אני אם אני לא אזכה בעצמי מי יזכה בי בעצמי. אם לא עכשיו אימתי אם אני לא אזכה בחיי מי יזכה בי לאחר מיתתי וכה"א (קהלת ט) כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת...

Note that in the אבות דרבי נתן, the mishnah the two mishnayot above follow one another. How does mishnah י"ד serve as a kind of counterpoint to mishnah ב'?

Look carefully at אבות דרבי נתן's commentary on מה אני וכשאני לעצמי. How does it fit? How did the אבות דרבי נתן read the mishnah? What then is the point of the Mishnah?

סנהדרין (ק):

אל תצר צרת מחר כי לא תלד מה ילד יום, שמא למחר איננו, ונמצא מצטער על עולם שאינו שלו. כל ימי עני רעים, בן סירא אומר: אף לילות. בשפל גגים גגו, ובמרום הרים כרמו. ממטר גגים לגגו, ומעפר כרמו לכרמים.

R. Joseph said: [Yet] we may expound to them the good things it [Sefer Ben Sirah] contains.... Fret not over to-morrow's trouble, for you know not what a day may bring forth, and perhaps to-morrow he is no more: thus he shall be found grieving over a world that is not his.

What is the "good thing" that Sefer Ben Sirah teaches us?

אבות (פרק ב משנה ד)

הוא היה אומר... ואל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה:

He said...don't say I will learn when I am free, for perhaps you will never be free.

What is the difficulty with the reasoning of this Mishnah?

סנהדרין (צח):

רבי יהושע בן לוי אשכח לאליהו, דהוי קיימי אפיתחא דמערתא דרבי שמעון בן יוחאי... אמר ליה: אימת אתי משיח? - אמר ליה: זיל שייליה לדידיה. - והיכא יתיב? - אפיתחא דרומי. - ומאי סימניה? - יתיב ביני עניי סובלי חלאים, וכולן שרו ואסירי בחד זימנא, איהו שרי חד ואסיר חד. אמר: דילמא מבעינא, דלא איעכב. אזל לגביה... אמר ליה: לאימת אתי מר? - אמר ליה: היום. אתא לגבי אליהו. אמר ליה: שקורי קא שקר בי, דאמר לי היום אתינא, ולא אתא! - אמר ליה: הכי אמר לך היום אם בקלו תשמעו.

R. Joshua b. Levi encountered Elijah at the entrance to the cave of Rabbi Shimon bar Yochai... He then asked him, 'When will the Messiah come?' — 'Go and ask him himself,' was his reply. 'Where is he sitting?' — 'At the entrance. And by what sign may I recognise him?' — 'He is sitting among the poor lepers: all of them untie [them] all at once, and rebandage them together, whereas he unties and rebandages each separately, [before treating the next], thinking, should I be wanted, [it being time for my appearance as the Messiah] I must not be delayed [through having to bandage a number of sores].' So he went to him... 'When will you come Master?' asked he, 'Today,' was his answer. On his returning to Elijah... 'He spoke falsely to me,' he rejoined, 'stating that he would come today, but has not.' He [Elijah] answered him, 'This is what he said to you, Today, if you will hear his voice.'

Why did משיח answer the way that he did? Was he trying to trick him-or...?